

ΕΣ. Αρ. 5342
23 ΝΟΕ. 2010**ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ
ΧΡΗΣΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΙΟΓΟΝΩΝ ΟΥΣΙΩΝ**

ΠΑΒ

1911

03 ΔΕΚ. 2010

Διεύθυνση Γραμματείας:

Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Αθήνας,

Γ' Σεπτεμβρίου 48B.

Τηλ.: 2665025140,

6956248200, 6945833231, 6936828341.

ΦΑΞ: 2273023441, 2665028885.

Email: prolipsiworkers@yahoo.gr

Ηγουμενίτσα, 23/11/10.

Αρ. Πρωτ.: 534.

ΠΡΟΣ:

1. Πρωθυπουργό της Ελλάδας, κο. Παπανδρέου.

2. Άμεσα εμπλεκόμενους στη λειτουργία των Κέντρων Πρόληψης Φορείς:

α. Υπουργό Εσωτερικών, κο. Ραγκούση.

β. Υπουργό Υγείας, κο. Λοβέρδο.

γ. Υφυπουργό Εσωτερικών, κο. Ντόλιο.

δ. Υφυπουργό Υγείας, κο. Τιμοσίδη.

ε. Πρόεδρο ΚΕΔΚΕ, κο. Κακλαμάνη.

στ'. Πρόεδρο ΟΚΑΝΑ, κα. Μαλλιώρα.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Κοινοβουλευτικές Ομάδες Κομμάτων.

ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ:

Πρόταση του Σωματείου για την επίλυση του θεσμικού προβλήματος των Κέντρων Πρόληψης.

**ΘΕΜΑ: ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ, ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ
ΥΠΑΡΞΗΣ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΕΝ ΟΨΕΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΤΑΡΥΘΜΙΣΗΣ «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ»**

Σε συνέχεια των επιστολών μας, υπομνημάτων μας αλλά και του διαλόγου -που στο πλαίσιο της Ομάδας Διοίκησης Έργου, η οποία θα γνωμοδοτήσει για το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των Κέντρων Πρόληψης, λαμβάνει χώρα μεταξύ υμών και του Σωματείου μας- και καθώς **έξι εβδομάδες απομένουν έως ότου το Πρόγραμμα «Καλλικράτης» τεθεί σε ισχύ**, απευθύνουμε προς εσάς, ως αρμόδιους για τη λειτουργία των Κέντρων Πρόληψης, τα εξής ερωτήματα:

1. Εφ' όσον, σύμφωνα τουλάχιστον και με τις επίσημες κυβερνητικές εξαγγελίες, θεωρείτε πως υφίστανται τόσο οι κοινωνικές ανάγκες, που καθιστούν απαραίτητη τη λειτουργία των Κέντρων Πρόληψης όσο η πολιτική βούληση για την ανάπτυξη και ανάδειξή τους σε προτεραιότητα της Πολιτείας; Έχετε εξασφαλίσει και με ποιες συγκεκριμένες διαδικασίες τη συνέχιση της λειτουργίας και της χρηματοδότησης των Κέντρων Πρόληψης-«αστικών εταιρειών» από 01/01/11;
2. Έχετε προβλέψει στους αντίστοιχους κωδικούς στον Κρατικό Προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας του 2011 καθώς και στους Κρατικούς Αυτοτελείς Πόρους, ποσά

τουλάχιστον ίσα με αυτά που προβλέπονται στην ισχύουσα 5ετή Προγραμματική Σύμβαση, δηλαδή 19 εκ. Ευρώ;

3. Έχετε μελετήσει την επίσημη, συγκροτημένη και καθ' όλα σύννομη πρόταση του Σωματείου μας (επισυνάπτεται) περί της ίδρυσης 13 αυτοδιοικούμενων Περιφερειακών ΝΠΔΔ, με υπαγωγή σε αυτά των υφιστάμενων 71 Κέντρων Πρόληψης, υπό την επιστημονική εποπτεία του ΟΚΑΝΑ;

Γνωρίζετε ότι απορρίφθηκε αν και είναι η μόνη που οδηγεί ρητά σε επίλυση του θεσμικού προβλήματος των Κέντρων Πρόληψης, προβλέποντας την σταθεροποίηση των Κέντρων Πρόληψης ΟΚΑΝΑ & Αυτοδιοίκησης εντός του πλαισίου της Δημόσιας Υγείας και της Περιφερειακής Διοίκησης, χωρίς να παραβλέπει τα θετικά σημεία της ως τώρα πειραματικής τους εξέλιξης, όπως την συμμετοχή των εκπροσώπων των τοπικών κοινωνιών, την οποία νομοθετεί και οριοθετεί;

Γνωρίζετε ότι διασφαλίζει ταυτόχρονα τη βιώσιμη συνέχιση της λειτουργίας των δομών, την εξασφάλιση όλων των σημερινών εργαζομένων, την πιστοποίηση των δομών, των εργαζομένων σε αυτές και των υπηρεσιών τους δια μίας νομοθετικά ρυθμιζόμενης μετάβασης από το πολλαπλώς επιβουλεύόμενο και χειραγωγούμενο μόρφωμα της «αστικής εταιρείας» σε ένα ξεκάθαρα δομημένο σύστημα, που θα διατηρεί ωστόσο την αυτονομία ως προς το σχεδιασμό και την υλοποίηση των προγραμμάτων πρόληψης και προαγωγής της υγείας, σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες των τοπικών κοινωνιών; Και όλα αυτά χωρίς το παραμικρό επιπλέον κόστος από αυτά τα χρήματα που ήδη όλοι οι συναρμόδιοι φορείς έχουν συμφωνήσει δια της Προγραμματικής Σύμβασης ότι απαιτούνται για τα Κέντρα Πρόληψης ετησίως;

4. Γνωρίζετε, τέλος, πως σήμερα (23/11/10) οφείλονται ποσά άνω των 15 εκατομμυρίων ευρώ στα 71 Κέντρα Πρόληψης, τα οποία αντιστοιχούν σε μη καταβεβλημένες δόσεις των προβλεπόμενων από την τρέχουσα Πενταετή Προγραμματική Σύμβαση για τη Λειτουργία των Κέντρων Πρόληψης (κατά 50% εκ μέρους ΥΠΕΣ-ΚΕΔΚΕ και κατά 50% εκ μέρους ΥΥΚΑ-ΟΚΑΝΑ); Έχετε προβλέψει τις διαδικασίες, με τις οποίες θα επιλυθεί το πρόβλημα αυτό;

Παρακαλούμε για τις απαντήσεις σας και αναμένουμε όπως κατατεθούν εγκαίρως, καθώς τα χρονικά περιθώρια εκπνέουν.

Στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.

Με τιμή,

Εκ μέρους του Δ.Σ. του Σωματείου,

Ο Πρόεδρος

Αλέξανδρος Σταθακίος

Η Γενική Γραμματέας

Άννα Παπαγιάννη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ:**ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΔΕΧΥΟΝΤΟΣ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΠΡΟΛΗΨΗΣ, ΤΩΝ ΣΥΝΑΓΟΜΕΝΩΝ
ΑΥΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΔΡΑΣΗΣ, ΕΠ' ΑΥΤΩΝ, ΤΩΝ
ΝΕΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ**

Τα Κέντρα Πρόληψης έχουν ιδρυθεί στη βάση της συνεργασίας της Τοπικής και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης με τον ΟΚΑΝΑ και το Υπουργείο Υγείας. Συγκεκριμένα, οι κατά τόπους Νομαρχίες, Δήμοι και Κοινότητες, από κοινού και με άλλους τοπικούς φορείς, συνήψαν αστικές εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, υπαγόμενες στις διατυπώσεις δημοσιότητας, προκειμένου να ιδρύσουν «Κέντρα Πρόληψης της Χρήσης Εξαρτησιογόνων Ουσιών και Προαγωγής της Υγείας», τα οποία, σύμφωνα με το άρθρ.60 Ν. 3459/2006, θα έχουν ως στόχο την πρόληψη της διάδοσης και της χρήσης των ναρκωτικών στις τοπικές κοινωνίες, στόχος που αναφέρεται περιφραστικά και στους σκοπούς καθεμίας αστικής εταιρείας. Στα καταστατικά αυτά αναγράφεται η συμμετοχή του κάθε συμβαλλόμενου ιδρυτή στο εταιρικό κεφάλαιο καθώς επίσης και οι πόροι της εταιρείας, οι οποίοι είναι, κατά τεκμήριο, οι ετήσιες εισφορές των μελών, οι εισφερόμενες δωρεές των μελών ή τρίτων, οι κάθε είδους επιχορηγήσεις από διάφορους Οργανισμούς καθώς και κάθε άλλη εισπραξη που προέρχεται από νόμιμη αιτία. Η υλοποίηση των προγραμμάτων πρόληψης γίνεται με την υπογραφή και εκτέλεση προγραμματικών συμβάσεων τριετούς διάρκειας που συνάπτονται διμερώς μεταξύ του ΟΚΑΝΑ και κάθε αστικής εταιρείας και στις οποίες προβλέπονται επακριβώς για την ανωτέρω χρονική περίοδο, το ύψος της επιχορήγησης, η συνεισφορά του κάθε συμβαλλόμενου μέρους και ο τρόπος καταβολής της. Η συνεργασία μεταξύ έκαστης αστικής εταιρείας τον ΟΚΑΝΑ, λοιπόν, κατοχυρώνεται με τις προαναφερόμενες ανανεούμενες τριετείς προγραμματικές συμβάσεις, με τις οποίες ρυθμίζονται λεπτομερώς τόσο το έργο που αναλαμβάνει το συγκεκριμένο Κέντρο Πρόληψης να προσφέρει στον κάθε σημερινό Δήμο και στον κάθε σημερινό Νομό, όσο και το ανάλογο ύψος της χρηματοδότησης (με αναλυτική αναφορά στο ποσό της μισθοδοσίας, των λειτουργικών εξόδων και της εκπαίδευσης). Σημειωτέον δε ότι στο καταστατικό των αστικών εταιρειών αυτών δεν υπάρχει καμία απολύτως πρόβλεψη περί τακτικής επιχορήγησης κατά ποσοστό τουλάχιστον 50% από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Μολαταύτα, η επιχορήγηση συμφωνείται με την ανά πενταετία γενικότερη προγραμματική σύμβαση, που συνάπτεται μεταξύ των Υπουργείων Υγείας και Εσωτερικών, του ΟΚΑΝΑ, της ΚΕΔΚΕ και της ΕΕΤΑΑ. Στην εν λόγω Προγραμματική Σύμβαση για τη

Λειτουργία των Κέντρων Πρόληψης αναφέρονται τα ποσά και ο τρόπος καταβολής της στα Κέντρα. Με βάση τη σύμβαση αυτή, η χρηματοδότηση προβλέπεται, ως εξής: Κατά 50% από πλευράς ΟΚΑΝΑ και Υπουργείου Υγείας και κατά 50% από πλευράς ΚΕΔΚΕ και Υπουργείου Εσωτερικών (μέσω των ΚΑΠ). Χαρακτηριστικό είναι ότι στις πενταετείς συμβάσεις δεν προβλέπεται απευθείας καταβολή και επιχορήγηση των αστικών εταιρειών από τα Υπουργεία Υγείας και Εσωτερικών αλλά μέσω ΕΕΤΑΑ-ΟΚΑΝΑ και ΟΚΑΝΑ αντίστοιχα. Με άλλα λόγια και με δεδομένο ότι δεν υπάρχει οριοθετημένο και σαφές νομοθετικό πλαίσιο για τη λειτουργία των Κέντρων Πρόληψης, είναι εν τούτοις προφανές ότι αυτά δεν επιχορηγούνται, σύμφωνα με τον οργανισμό τους, σε ποσοστό τουλάχιστον 50% τακτικά από τον Κρατικό Προϋπολογισμό στον οποίο μάλιστα δεν υπάρχει καν Κωδικός που να αναφέρεται απευθείας στα Κέντρα Πρόληψης. Τέλος, πέραν του γενικότερου πλαισίου χρηματοδότησης των Κέντρων Πρόληψης, με την ως άνω ενιαία Προγραμματική Σύμβαση πενταετούς ισχύος, ρυθμίζεται το γενικότερο πλαίσιο της λειτουργίας τους.

Από τη μια πλευρά, λοιπόν, έχουμε μια Προγραμματική Σύμβαση πενταετούς ισχύος μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων (Υπουργείο Εσωτερικών – Υπουργείο Υγείας – ΚΕΔΚΕ – ΟΚΑΝΑ – ΕΕΤΑΑ Α.Ε.), και από την άλλη διμερείς τριετείς συμβάσεις συνεργασίας κάθε ξεχωριστής «εταιρείας» και ΟΚΑΝΑ. Ως αποτέλεσμα των «παράλληλων συμβάσεων», έχουμε επί του πρακτέου συμβάσεις που ανησυχητικά συχνά καθυστερούν να ανανεωθούν (τόσο η γενική πενταετής, όσο και οι επιμέρους, διμερείς τριετείς). Και, κατά συνέπεια, πόρους που ποτέ δεν κατατίθενται στην ώρα τους και μάλιστα με «συνεπείς» εμπλεκόμενους φορείς να επικαλούνται, ως προς τις ευθύνες τους για τη συνδιαμόρφωση της κατάστασης αυτής, την «ασυνέπεια» άλλων.

Δια των, δυστυχώς, δαιδαλωδών και αντιφατικών αυτών διαδρομών επιτεύχθηκαν τα αναγνωρισμένα τόσο από Φορείς όσο και από τις τοπικές κοινότητες, επιστημονικά βήματα των εργαζομένων στα Κέντρα Πρόληψης. Κατά συνέπεια, αποδεδειγμένα όχι εντός ενός θεσμικού πλαισίου με υποστηρικτικά και, πολύ περισσότερο, αναπτυξιακά χαρακτηριστικά. Αντιθέτως, εντός ενός θεσμικού πλαισίου καταφανώς γεμάτο αγκυλώσεις, περιορισμούς και πολλές αλληλοσυγκρουόμενες ασάφειες. Ενός θεσμικού πλαισίου, το οποίο, επιπλέον, με τη δομική προσκόλλησή του στην έωλη μορφή των «αστικών μη κερδοσκοπικών εταιρειών» αντί να επιβραβεύει και να διασφαλίζει τη συνέχιση, τουλάχιστον, του έργου των εργαζομένων στα Κέντρα Πρόληψης, το έθεσε και συνεχίζει να το θέτει υπό διαρκή απειλή.

Συγκεκριμένα, το θεσμικό πρόβλημα των Κέντρων Πρόληψης αναπαράγεται επί της ίδιας της νομικής υπόστασής τους ως «αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες». Οι εν λόγω εταιρείες δεν αποτελούν εταιρείες των ΟΤΑ, αφού δεν συστήνονται με τη διαδικασία του άρθρου 267 ΔΚΚ (βλ. και το υπ' αριθμ. 3728/27-3-2007 έγγραφο της Νομικής Υπηρεσίας του ΟΚΑΝΑ σύμφωνα με το οποίο «...το καθεστώς ίδρυσης και λειτουργίας των αστικών εταιρειών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα οι οποίες συμβάλλονται στα πλαίσια προγραμματικών

συμβάσεων με τον ΟΚΑΝΑ, εξακολουθεί να διέπεται από τις αντίστοιχες σχετικές διατάξεις του Αστικού Κώδικα και μόνον...»). Στις εν λόγω αστικές εταιρείες συμμετέχει ένα πλήθος Φορέων: Νομαρχίες, Δήμοι, Εμπορικά Επιμελητήρια, Μητροπόλεις, Σύλλογοι Εκπαιδευτικών και Γονέων, Ιατρικοί και Φαρμακευτικοί Σύλλογοι, Ομάδες Εθελοντών, ΜΚΟ. Η συμμετοχή όλων αυτών των Φορέων υπό το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, δηλαδή σε «αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες», όχι μόνο δεν προάγει την λειτουργία των Κέντρων Πρόληψης, αλλά δημιουργεί σωρεία προβλημάτων:

- 1). Σε επίπεδο λειτουργικό/χρηματοδότησης (η συντριπτική πλειοψηφία των κοινωνικών εταίρων δεν καταβάλλουν τις εισφορές τους στις εταιρείες).
- 2). Σε επίπεδο λειτουργικό/διοικητικό (λ.χ. στην συντριπτική πλειοψηφία των Κέντρων Πρόληψης τα Δ.Σ. των εταιρειών συνεδριάζουν μία ή δύο φορές τον χρόνο, ενώ ζητήματα προκύπτουν πολύ πιο συχνά).
- 3). Σε επίπεδο επιστημονικό (λ.χ. «παρεμβάσεις» μελών Δ.Σ. των εταιρειών στο επιστημονικό κομμάτι της δουλειάς των εργαζομένων με αποφάσεις είτε αναφορικά με το σχεδιασμό και υλοποίηση των δράσεων πρόληψης και προαγωγής της υγείας, τις συνεργασίες με άλλες υπηρεσίες και Φορείς πρόνοιας είτε αναφορικά με τα κριτήρια πρόσληψης επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού).

Επιπλέον, δια της σύναψης των τριετών συμβάσεων μεταξύ εκάστης «αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας» και ΟΚΑΝΑ, ο τελευταίος θέτει ως όρο συμμετοχής του την άσκηση του οικονομικού/απολογιστικού ελέγχου των Κέντρων Πρόληψης, παρά το γεγονός ότι δεν είναι παρά ο Επιστημονικός Επόπτης και οι εργαζόμενες/οι υπογράφουν τις συμβάσεις τους (ορισμένου ή αορίστου χρόνου) με τα Δ.Σ. των αστικών εταιρειών. Αλλά και στο κατεξοχήν πεδίο αρμοδιότητάς του ως Επιστημονικός Επόπτης, ο ΟΚΑΝΑ, μέσω δύσκαμπτων γραφειοκρατικών μηχανισμών και λόγω της αναρμόδιας εστίασής του στο οικονομικό/λογιστικό σκέλος της λειτουργίας των Κέντρων Πρόληψης, μέχρι και σήμερα αδυνατεί να παρέχει έστω ανεκτή εποπτεία των επιστημονικών και διοικητικών στελεχών των Κέντρων Πρόληψης, έχει απεμπολήσει τις ευθύνες του παροχής εκπαίδευσης νέων και επανακατάρτισης παλιών στελεχών και, επιπλέον, δυσχεραίνει την δυνατότητα εκπαίδευσής τους από άλλους Φορείς θέτοντας περιορισμούς άσχετους με τις ανάγκες των εργαζομένων και των τοπικών κοινωνιών, που δέχονται τις υπηρεσίες αυτών.

Τα παραπάνω, αν και συνιστούν ενδεικτικό μονάχα μέρος του προβληματικού πλαισίου λειτουργίας των Κέντρων Πρόληψης, ωστόσο είναι αρκετά ως προς τους στόχους της παρούσης έκθεσης, αναφορικά με την παρουσίαση της εξής αδιέξοδης κατάστασης: 71 ξεχωριστά Κέντρα Πρόληψης, 71 ξεχωριστές «εταιρείες», με κερματισμένη και εσαεί αβέβαιη χρηματοδότηση (σε 17 εκ. ευρώ ανέρχονται σήμερα οι οφειλές ΟΚΑΝΑ-ΚΕΔΚΕ προς τα 71 Κέντρα Πρόληψης), με διαφορετικούς «μετόχους» για την καθεμιά, με

διαφορετικό ύψος «μετοχικών κεφαλαίων», με καλοπληρωτές και κακοπληρωτές «μετόχους», με διαφορετικό εργασιακό και μισθολογικό καθεστώς, με απουσία συλλογικής σύμβασης εργασίας, με ποικίλες αναρμόδιες «παρεμβάσεις» των διοικήσεων στο επιστημονικό έργο των εργαζομένων. Όλοι δε οι εργαζόμενοι των «αστικών μη κερδοσκοπικών εταιρειών» επιτελούν το έργο τους χωρίς τις αναγκαίες μετεκπαιδεύσεις τους, χωρίς ξεκάθαρο διοικητικό καθεστώς, χωρίς θεσμικά κατοχυρωμένη πρόσβαση στους αναγκαίους χώρους παρέμβασης και με επιστημονική εποπτεία υποτυπώδη – η οποία μάλιστα «εξασφαλίζεται» με διμερείς συμβάσεις συνεργασίας μεταξύ κάθε ξεχωριστής «εταιρείας» και ΟΚΑΝΑ και πρέπει κάθε τρία χρόνια να ανανεώνεται. Και, επιπλέον, υφίστανται τις συνέπειες αναχρονιστικών ανισοτήτων ανάμεσα στις 71 «αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες» ως προς την πρόσβαση καθεμιάς στους προβλεπόμενους κρατικούς πόρους.

Η κατάσταση αυτή θεωρούμε πως πρέπει να συνεκτιμηθεί, ως προς την αναγκαιότητα πρόβλεψης νομοθετικής ρύθμισης για την επίλυση του θεσμικού προβλήματος των Κέντρων Πρόληψης, με τα εξής επείγοντα ζητήματα:

- 1) Δεν υπάρχει πρόβλεψη για τα Κέντρα Πρόληψης στο Πρόγραμμα Διοικητικής Μεταρρύθμισης «Καλλικράτης», που αφήνει έτσι μετέωρα τα Κέντρα Πρόληψης από 01/01/2011.
- 2) Η Ομάδα Διοίκησης Έργου οφείλει να έχει γνωμοδοτήσει εντός εξαμήνου από συστάσεώς της δηλαδή μέχρι τον Δεκέμβριο του 2010, λίγες μέρες πριν την εφαρμογή του Προγράμματος Διοικητικής Μεταρρύθμισης «Καλλικράτης».
- 3) Τα επικείμενα Προεδρικά Διατάγματα και Υπουργικές Αποφάσεις, που θα προσδιορίσουν τις λεπτομέρειες του Προγράμματος «Καλλικράτης» θέτουν επιπλέον χρονικούς περιορισμούς.
- 4) Συνεχίζεται η υποχρηματοδότηση των Κέντρων Πρόληψης από πλευράς ΟΚΑΝΑ και ΚΕΔΚΕ, που δυσχεραίνει περαιτέρω την λειτουργία των δομών σήμερα, εντός του ισχύοντος, προβληματικού και προς άμεσο καθορισμό πλαισίου λειτουργίας τους.